

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 6Csp/54/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119291433
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Bauer
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2022:6119291433.7

Rozhodnutie

Okresný súd Martin sudcom Mgr. Martinom Bauerom v spore žalobcu: X. S.Í., K.. XX.XX.XXXX, O. Ď. XXX, právne zastúpeného: WEBBER LEGAL, s.r.o. IČO 50 680 552, so sídlom v Bratislave - Nové mesto, Na rozhladke 2, proti žalovanému: B. Ú. O., U.. W., W. K.: B., a.s., so sídlom v Bratislave - Ružinov, Mlynské Nivy 1, IČO: 31 320 155, právne zastúpenému: Černejová & Hrbek, s.r.o., IČO: 36 857 513, advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Kýčerského 7, o zaplatenie 1.395,38 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Žalovanému sa voči žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v prvej inštancii a odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 29.06.2020 sa žalobca voči žalovanému domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1.395,38 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo 1.395,38 € od 21.05.2019 do zaplatenia a náhrady trov konania. Uviedol, že dňa 19.10.2012 uzavreli strany sporu Zmluvu o spotrebiteľskom úvere „E.“ č. 860611181012, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru. Zmluva je zmluva formulárová, ktorej obsah žalobca nemohol meniť. Žalovaný žiadnym spôsobom neskúmal schopnosť žalobcu splácať spotrebiteľský úver. Z uvedeného dôvodu je zmluva neplatná. Z dôvodu neplatnosti zmluvy žalobca v predžalobnej výzve započítal svoju pohľadávku voči žalovanému na vrátenie všetkých plnení podľa zmluvy voči pohľadávke žalovaného voči žalobcovi na vrátenie všetkých plnení podľa zmluvy. Po takomto zápočte je pohľadávka žalobcu vo výške 1.395,38 €. Ak by súd považoval zmluvu za platnú, úver je bezúročný a bez poplatkov, nakoľko v zmluve nie je uvedená celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, výška, počet a termíny splátok v členení na istiny, úroky a iné poplatky, doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zo zmluvy vyplýva, že žalobca bol povinný okrem samotnej zmluvy uzavrieť zmluvu o poistení. Poistenie úveru bolo v zmluve predformulované a navrhovateľ musel poistenie uzavrieť pokiaľ chcel získať finančné prostriedky. Poistenie nebolo individuálne dojednané. Poistenie bolo vopred stanovené. Výška splátky je uvedená už spolu s poistným vo výške 93,62 €, z toho poistné je 7,40 €. Zo žiadneho ustanovenia zmluvy nevyplýva, že by žalobca mal možnosť odmietnuť poistenie. Ročná percentuálna miera nákladov je vypočítaná z predpokladu, že výška mesačnej anuitnej splátky je 93,62 €, t.j. aj s poistením. V zmluve sú uvedené aj nesprávne celkové náklady, keďže do nich neboli premietnuté náklady na poistenie. Po prepočte počtu splátok a výšky splátky s poistením je výsledná suma vyššia ako je uvedená v zmluve. Nie je uvedený ani termín konečnej splatnosti a doba trvania zmluvy. Žalobcovi bola poskytnutá istina vo výške 5.000 €, pričom žalobca vykonal splátky v celkovej výške 6.395,38 €. Okrem uvedeného žalobca uhradil aj náklady na doplnkové služby, a to poistné v celkovej výške 547,68 €. Žalobca uhradil istinu dňa 15.11.2017.

2. Súd konal a rozhodol aj v neprítomnosti právnych zástupcov strán sporu, ktorí nepožiadali o odročenie pojednávania. Súhlasili, aby súd vykonal pojednávanie v ich neprítomnosti.

3. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v spise zistiť nasledovný skutkový stav:

4. Na základe žalobcom predložených listinných dôkazov Okresný súd Banská Bystrica platobným rozkazom zo dňa 04.06.2019, sp. zn. 11Up/606/2019, vyhovel žalobe v celom rozsahu.

5. Žalovaný podal proti uvedenému platobnému rozkazu včas podaný odpor. Uviedol, že so žalobou nesúhlasí. Tvrdenia žalobcu o neplatnosti zmluvy sú nielen v rozpore s dobrou vierou, no i v rozpore so znením zákona, ktorý jednoznačne preferuje platnosť úverovej zmluvy. Ak má byť úver bezúročný a bez poplatkov, zmluva nemôže byť zároveň neplatnou. Existujúca judikatúra jednoznačne preferuje platnosť právneho úkonu pred jeho neplatnosťou. Nedošlo k porušeniu žiadnej povinnosti zo strany žalovaného. Odborná starostlivosť pri posudzovaní schopnosti žalobcu splácať úver bola zachovaná. Potrebné údaje boli posudzované na základe údajov uvádzaných a dokladov predložených žalobcom v kontraktáčnej fáze. V zmysle aktuálnej judikatúry nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba, tej ktorej anuitnej splátky. Nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný opis plánovanej amortizácie. Žalobu nemožno považovať za dôvodnú ani v časti vytykajúcej údajnú absenciu údajov o konečnej splatnosti a dobe trvania zmluvy. Z prvej strany zmluvy je evidentné, že prvá splátka pripadá na 18.01.2013 a posledná splátka, ktorá je aj termínom konečnej splatnosti pripadá na 18.10.2022. Žalobca účelovo interpretuje jasné, zreteľné a jednoznačné údaje o úvere s cieľom zdôvodniť údajmi potrebu aplikácie zákonnej sankcie bezodplatnosti úveru. Výklad zmluvy podávaný žalobcom je však evidentne absurdný. Sankcia bezodplatnosti úveru by bola neprimeranou sankciou. Žalobca vychádza z nesprávneho predpokladu, že poistenie úveru bolo povinné. Povinné nebolo, v dôsledku čoho do celkových nákladov nevstupuje. Poistenie schopnosti splácať úver je klientovi ponúkané pri uzatváraní zmluvy ako možnosť, nie je teda povinné. Úverovú zmluvu môže klient za rovnakých podmienok uzatvoriť aj bez dojednaného poistenia. Zmluva bola uzavretá koncom roka 2012. Žalobca zmluvu dlhé roky akceptoval. Úver čerpal i splácal. Nevznášal žiadne návrhy na úpravu návrhu zmluvy. Navrhol žalobu zamietnuť a zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

6. Žalobca sa vyjadril k podanému odporu. Uviedol, že porušenie povinnosti žalovaného skúmať schopnosť žalobcu splácať spotrebiteľský úver možno kvalifikovať ako konanie žalobcu v rozpore s dobrými mravmi, ako zjavné obchádzanie zákona. Dôkazné bremeno v otázke dodržania povinnosti skúmať spôsobilosť spotrebiteľa splácať úver je v danom prípade presunutá na žalovaného. V zmluve je uvedená výška splátky už spolu s poistením. Ročná percentuálna miera nákladov je vypočítaná z predpokladu, že výška mesačnej splátky je 93,62 € s poistením. Žalobca bol povinný uzavrieť okrem samotnej zmluvy o úvere aj zmluvu o poistení. Poistenie úveru bolo v zmluve predformulované a žalobca musel poistenie uzavrieť. Žalobca podal žiadosť o poskytnutie úveru vo výške 5.000 € dňa 18.10.2012. Nikde nežiadal o poistenie. Následne dňa 19.10.2012 bolo žalobcovi povedané, že úver mu bude poskytnutý iba, ak bude uzatvorené aj poistenie. Práve žalovaný je ten, kto svojimi nekalými a zavádzajúcimi praktikami zneužíva spotrebiteľov a takto sa na ich úkor bezdôvodne úmyselne obohacuje.

7. Žalovaný sa vyjadril k vyjadreniu žalobcu. V duplike uviedol, že zákonná požiadavka uvádzať rozpis splátok v zmluve neexistuje ani neexistovala. Žalobcom podaný výklad nie je správny. Bolo to ustálené už aj aktuálnou judikatúrou Najvyššieho súdu SR podporenou Ústavným súdom SR. Poistné sa do výpočtu RPMN, celkových nákladov, či iných údajov o nákladoch úveru nezahrnulo, nakoľko poistenie schopnosti splácať úver bolo fakultatívne, nie povinné. Podpísaním zmluvy o úvere žalobca ako klient pristúpil k poisteniu podľa rámcovej poistnej zmluvy. Odborná starostlivosť pri posudzovaní schopnosti žalobcu splácať úver bola zachovaná.

8. Dňa 19.10.2012 uzavrel žalobca ako dlžník so žalovaným ako veriteľom Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „E.S.“, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 5.000 €, ktorý sa zaviazal splácať v 118 mesačných splátkach vo výške 93,62 €, z toho mesačná splátka poistného je 7,40 €. Úver bol čerpaný jednorázovo dňa 19.10.2012. Dátum prvej splátky je 18.01.2013 a poslednej dňa 18.10.2022. Úroková sadzba bola dojednaná vo výške 15,90 % ročne. Ročná percentuálna miera nákladov je vo výške 17,93 % a priemerná RPMN činí 19,08 %. RPMN je

vypočítaná z nasledovných údajov: celkové náklady dlžníka 5.173,04 €, úroková sadzba 15,90 %, výška mesačnej anuitnej splátky 93,62 €, celkový počet splátok 118, lehota splatnosti úveru 120 mesiacov, výška úveru 5.000 €, celková čiastka 10.173,04 € a celkové náklady dlžníka 5.173,04 €. Podľa bodu 8. zmluvy (Typ zabezpečenia) dlžník pristúpil k poisteniu schopnosti splácať E.Ô..

9. Výzvou zo dňa 17.05.2019, ktorá bola doručená elektronicky žalovanému dňa 17.05.2019, žalobca prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu vyzval žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.395,38 € spolu s prislúchajúcim úrokom z omeškania v lehote jedného pracovného dňa od doručenia výzvy.

10. Z obsahu žalovaným predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že žalovaný posudzoval schopnosť žalobcu splácať poskytnutý spotrebiteľský úver zisťovaním jeho majetkových pomerov.

11. Zo žiadosti o E. mal súd preukázané, že žalobca dňa 18.10.2012 požiadal žalovaného o úver vo výške 5.000 € s dobou splatnosti 120 mesiacov.

12. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní zotrval na podanej žalobe. Nie je pravdou, že dôkazné bremeno o dobrovoľnosti poistného zaťažuje žalobcu. Práve naopak bolo povinnosťou žalovaného preukázať, že poistné nebolo povinné pri uzavretí zmluvy. Aj v samotnej žiadosti o úver je uvedené, že žalobca nežiadal o poistenie a vo formulárovej zmluve je už uvedený úver aj s poistením.

13. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní uviedol, že žalobca na začiatku nemusel uviesť, že žiada o poistenie, v priebehu kontraktácie si to mohol rozmyslieť. Jedná sa o účelové tvrdenia zo strany žalobcu. Predložili viaceré rozhodnutia súdov, kde bolo uvedené, že poistenie je dobrovoľné. Jednalo sa o totožnú zmluvu. Dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu. On uviedol, že bol nesprávne poučený pracovníčkou žalovaného.

14. Súd prvej inštancie (prvým) rozsudkom zo dňa 25.11.2020, č. k. 6Csp/54/2020-179, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.395,38 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.395,38 € od 21.05.2019 do zaplataenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že listinnými dôkazmi nebolo preukázané, že veriteľ nevyžadoval ako podmienku poskytnutia spotrebiteľského úveru dojednanie poistného. Zmluva o úvere je typickou formulárovou zmluvou vopred pripravenou veriteľom, obsah ktorej žalobca ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť v časti, pokiaľ istina obsahuje zabezpečenie formou poistenia schopnosti splácať úver. Tento text bol zakomponovaný priamo do listiny, ktorú žalobca podpísal. Skutočnosť, že žalovaný s inými osobami uzatvoril aj zmluvy bez poistenia, neznamená, že žalobca mal možnosť voľby, či uzavrie zmluvu s poistením alebo bez poistenia. Žalovaný neuniesol dôkazné bremeno a nepreukázal opak, teda, že zmluvné ustanovenia ohľadne poistenia úveru boli individuálne dojednané. Podľa obsahu zmluvy žalobca nemal možnosť prijať alebo odmietnuť poistenie tak, ako mu to zmluva umožňovala pri zabezpečení úveru formou zrážok zo mzdy. Žalovaný nezahrnul náklady na poistné ani do celkových nákladov spotrebiteľa. Preto sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný sa dopustil uvedenia nepravdivej informácie o cene úveru, čo mohlo zapríčiniť, že spotrebiteľ považoval zmluvu o úvere za výhodnejšiu a urobil rozhodnutie o jej uzavretí, ktoré by inak neurobil. K nesprávnemu určaniu došlo tým, že žalovaný nezahrnul na účely výpočtu RPMN do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom poistenie, pričom v splátke (93,62 €) je tento náklad zahrnutý. Aj zo samotnej zmluvy vyplýva, že RPMN bola vypočítaná okrem iného aj z údaju o výške mesačnej anuitnej splátky v sume 93,62 €. Keďže súd vyhodnotil úver ako bezúročný a bez poplatkov, zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.395,38 € ako rozdiel uhradených splátok na úver a poskytnutej istiny. Zároveň súd zaviazal žalovaného aj na zaplataenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo súdom priznanej sumy od 21.05.2019 do zaplataenia.

15. Na základe odvolania žalovaného Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 28.10.2021, č. k. 6CoCsp/31/2021-270 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z hľadiska aplikácie procesných predpisov súd prvej inštancie vychádzal z predpokladu, že osobou, ktorá mala uniesť dôkazné bremeno na preukázanie toho, že uzavretie poistenia v danej veci malo dobrovoľný charakter, bol žalovaný. K uvedenému považoval odvolací súd za potrebné uviesť, že závery súdu prvej inštancie vychádzajú z

nesprávneho právneho posúdenia veci, konkrétne nesprávneho výkladu ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Vychádzajúc z obsahu spornej úverovej zmluvy, ako aj listín súvisiacich s uvedenou zmluvou, možno konštatovať, že všetky tieto mali formulárový charakter, a teda neboli pochybnosti o tom, že neboli individuálne dojednané. Žalovaný zjavne pri uzatváraní zmluvy ponúkol žalobcovi svoj štandardný produkt, ktorý nebol prispôbený potrebám konkrétneho spotrebiteľa, ale mal charakter typovej úverovej zmluvy, na základe ktorej dochádzalo k uzatváraniu viacerých úverových zmlúv s rôznymi spotrebiteľmi. Zistenie, že konkrétna zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná, však v kontexte ust. § 53 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka znamená len to, že súd je oprávnený skúmať jednotlivé zmluvné podmienky z hľadiska ich neprijateľnosti a naopak, ak by bola podmienka individuálne dojednaná, potom by bola vylúčená možnosť jej prieskumu z hľadiska neprijateľnosti. Pokiaľ ide o otázku dôkazného bremena, v danej veci platilo všeobecné pravidlo, že konkrétne skutkové tvrdenie je povinná preukázať tá strana, ktorá z daného tvrdenia vyvodzuje pre seba výhodnejšiu procesnú pozíciu. Okresný súd však pri svojich úvahách, ako to vyplýva z napadnutého rozhodnutia, nesprávne „otočil“ dôkazné bremeno tak, že požadoval od žalovaného, aby preukazoval, že poisťné, ktoré bolo súčasťou spornej úverovej zmluvy, malo dobrovoľný charakter. Za odporujúci procesnej teórii považoval odvolací súd aj záver vyjadrený v dôvodoch napadnutého rozsudku, že „listinnými dôkazmi nebolo preukázané, že veriteľ nevyžadoval ako podmienku poskytnutia spotrebiteľského úveru dojednanie poisťného“. Uvedené konštatovanie stavia totiž žalovaného jednak do polohy nutnosti preukazovať nielen skutočnosť v situácii, keď ho nezaťažuje dôkazné bremeno, ale dokonca preukazovať negatívnu skutočnosť. Neexistencia niečoho sa zásadne nepreukazuje. Od nikoho totiž nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti. Uvedené závery súdu prvej inštancie znamenali nesprávnu aplikáciu procesných pravidiel, ktoré následne viedli aj k nesprávne právne posúdeniu veci a vyhodnoteniu skutkových okolností, ktoré boli vo veci zistené. V danom prípade predmetom žaloby bolo viacero okolností, z ktorých žalobca vyvodzoval neplatnosť, resp. bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, pričom týmito sa mal súd prvej inštancie zaoberať. V ďalšom konaní okresný súd opätovne posúdi tvrdenia žalobcu a žalovaného z hľadiska vytykaných väd dotknutej úverovej zmluvy, pričom sa bude riadiť procesnými pravidlami v zmysle vysloveného právneho názoru odvolacieho súdu. Pri posudzovaní žalobcom tvrdenej povinnosti uzavrieť poisťenie v spojitosti s úverovou zmluvou nie je možné akceptovať jednoduché tvrdenie o tom, že zmluva neobsahovala možnosť voľby, keďže by to znamenalo absurdné vytváranie alternatív spôsobujúcich neprehľadnosť viacerých kontraktov. Či bol alebo nebol žalobca povinný pristúpiť k poisťeniu je nutné hodnotiť v kontexte okolností predzmluvnej fázy, vo vzťahu ku ktorej neponúkol žalobca doposiaľ súdu žiaden vierohodný dôkaz. V zásade aj odkazy na judikatúru Súdného dvora EÚ nie sú celkom náležité. Záver vyslovený v rozhodnutí C-449/13 poukazuje na základnú procesnú zásadu, ako to vyslovil aj odvolací súd vyššie (negatívna dôkazná teória) - že nemožno zaťažovať spotrebiteľa preukazovaním, že veriteľ nespĺnil svoje informačné povinnosti. Rozhodnutie C-448/17 sa týkalo situácie, kedy zmluva neobsahovala údaj o RPMN. („Ak zmluva o spotrebiteľskom úvere jednak neuvádza ročnú percentuálnu mieru nákladov a obsahuje iba matematický vzorec výpočtu tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, ktorý nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu, a jednak neuvádza úrokovú sadzbu, takáto okolnosť je rozhodujúcim prvkom v rámci analýzy dotknutého vnútroštátneho súdu v súvislosti s otázkou, či je podmienka uvedenej zmluvy týkajúca sa nákladov úveru vypracovaná jasne a zrozumiteľne v zmysle uvedeného ustanovenia.“) Napokon možno spomenúť, že konkrétny matematický výpočet RPMN ani nemožno v zmysle aktuálnej judikatúry vyžadovať (uznesenie NS SR 7Cdo/183/2020 zo dňa 24.02.2021).

16. V rámci písomnej záverečnej reči žalobca uviedol, že odvolací súd v uznesení uviedol viacero právnych nezmyslov, ktoré sú v rozpore s judikatúrou súdneho dvora EÚ a právom EÚ. V zmysle judikatúry súdneho dvora EÚ C-449/13, na ktorú paradoxne odkazuje aj odvolací súd, platí, že ustanovenia Smernice európskeho parlamentu a Rady 2008/48/EES sa majú vykladať v tom zmysle, že jednak bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej dôkazné bremeno nesplnenia povinností upravených v článku 5 (predzmluvné povinnosti veriteľa) zaťažuje spotrebiteľa a jednak bránia skutočnosti, aby sa súd z dôvodu štandardného ustanovenia musel domnievať, že spotrebiteľ uznal úplné a správne vykonanie veriteľom jeho predzmluvných povinností, pričom toto ustanovenie má za následok aj prenesenie dôkazného bremena a vykonaní uvedených povinností, ktoré môže narušiť účinnosť práv priznaných smernicou. Ďalej uviedol, že výklad o negatívnej dôkaznej teórii je tiež nezmyselný. Odvolací súd nezmyselne uviedol, že klauzula o poisťení síce nebola dojednaná individuálne, ale uvedené nie je pri neexistencii žiadneho dôkazu o tom, že by si spotrebiteľ poisťenie

vyžiadal, dostatočne na prijatie záveru, že by žalobca musel uzatvoriť zmluvu o poistení. Zo spisu jednoznačne vyplýva, že žalobca o poistenie v predzmluvnej fáze nežiadal a teda dôkazné bremeno o tom, že v predzmluvnej fáze žalobca o poistenie žiadal, je jednoznačne aj v zmysle judikatúry súdneho dvora EÚ na žalovanom. Poistenie bolo v zmluve predformulované. Žalobca nemal možnosť ho odmietnuť, ak chcel získať úver. Nezmyselné sú aj závery odvolacieho súdu o tom, že nie je možné akceptovať jednoduché tvrdenie o tom, že zmluva neobsahovala možnosť voľby, keďže by to znamenalo absurdné vytváranie alternatív spôsobujúcich neprehľadnosť kontraktov. Takýto arbitrárny a nekvalifikovaný názor odvolacieho súdu potom znamená, že akýkoľvek veriteľ si môže do akejkoľvek zmluvy popri hlavnom predmete plnenia dojednať akékoľvek vedľajšie doplnkové služby a bude výlučne na spotrebiteľovi, aby ten preukazoval súdom, že tieto neboli podmienkou na to, aby spotrebiteľ vôbec získal úver, alebo, aby ho získal za ponúkaných podmienok. Nie je ani zrejmé, aké konkrétne dôkazy by mal spotrebiteľ produkovať, aby preukázali, že uvedené poistenie nebolo podmienkou poskytnutia úveru, resp. podmienkou poskytnutia úveru za ponúkaných podmienok. Navrhol žalobe vyhovieť v celom rozsahu.

17. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 489 OZ záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Zákon“) tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 2 písm. g) Zákona Na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

Podľa § 7 ods. 1 Zákona Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Povinnosť podľa prvej vety sa považuje za splnenú, ak je splatenie spotrebiteľského úveru v celom rozsahu zabezpečené peňažnými prostriedkami alebo cennými papiermi; tým nie je dotknuté ustanovenie § 17 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>>.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 písm. f), j), k) Zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>18) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>> musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 Zákona Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak
a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>> a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>>, r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>>

[lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html](https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html)> a § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>>,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 11 ods. 2 Zákona Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

Podľa § 451 ods. 1, 2 OZ Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 391 ods. 2 CSP Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa § 391 ods. 3 CSP Ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

18. Na základe vykonaného dokazovania a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu žalobu zamietol v celom rozsahu. Z predložených listinných dôkazov mal súd nesporne preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru „E.“, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 5.000 €, ktorý sa zaviazal uhrádzať v 118 mesačných splátkach vo výške 93,62 €, z toho mesačná splátka poisťného je 7,40 €. Ročná úroková sadzba bola dojedaná vo výške 15,90 % a RPMN vo výške 17,93 %. Celková čiastka splatná spotrebiteľom je uvedená vo výške 10.173,04 € a celkové náklady dlžníka 5.173,04 €. Predmetom zmluvy o úvere bolo aj poistenie dojednané v sume 7,40 € mesačne. Medzi stranami tiež nebolo sporné, že úver bol poskytnutý vo výške 5.000 € a doposiaľ boli uhradené splátky v celkovej 6.395,38 €. Žalobca sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia, keďže mal za to, že žalovaný žiadnym spôsobom neskúmal schopnosť žalobcu splácať spotrebiteľský úver. Preto je zmluva neplatná. Z obsahu žalovaným predložených listinných dôkazov (faktúry, výplatné pásky, SIPO) ako aj zo žiadosti o pôžičku jednoznačne vyplýva, že žalovaný náležite posúdil s odbornou starostlivosťou schopnosť žalobcu splácať spotrebiteľský úver. Ak by aj žalovaný túto schopnosť neskúmal, nemalo by to za následok neplatnosť zmluvy, ale „len“ stratu oprávnenia vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (§ 11 ods. 2 Zákona). Neskúmanie schopnosti splácať úver v súlade s ust. § 7 Zákona by v žiadnom prípade nemohlo byť posúdené ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Práve naopak, bol by to žalobca, ktorý by konal v rozpore s dobrými mravmi, ak by si bol vedomý svojej (platobnej) neschopnosti splácať úver a zmluvu by podpísal.

19. Ďalej svoj nárok žalobca odôvodňoval tvrdením, že úver je bezúročný a bez poplatkov, nakoľko v zmluve nie je uvedená správne celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, keďže v nej nie je zahrnutý poplatok za poistenie, ktoré žalobca musel uzatvoriť, výška, počet a termíny splátok v členení na istiny, úroky a iné poplatky a doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V súlade s konštantnou judikatúrou najvyšších súdnych autorít nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. V zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. februára 2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017) Taktiež tvrdenie žalobcu o absencii doby trvania zmluvy a konečnej splatnosti úveru je neopodstatnené. Zo zmluvy jednoznačne vyplýva doba trvania zmluvy ako aj termín konečnej splatnosti úveru (18.10.2022). Ďalšie vytýkané vady zmluvy boli už odvolacím súdom vyhodnotené ako nedôvodné. Či bol alebo nebol žalobca povinný pristúpiť k poisteniu je nutné hodnotiť v kontexte okolností predzmluvnej fázy, vo vzťahu ku ktorej neponúkol žalobca doposiaľ súdu žiaden vierohodný dôkaz. V zmysle záverov rozhodnutia odvolacieho súdu žalobca nevyprodukoval žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali, či bol alebo nebol povinný pristúpiť k poisteniu. Preto poistenie k úveru bol súd prvej inštancie nútený vyhodnotiť ako dobrovoľné a nie je možné náklady naň zahrnúť pod celkové náklady. Celkové náklady sú tak v zmluve uvedené správne. Súdom neboli zistené a žalobcom ani tvrdené iné vady zmluvy, ktoré by mali za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Žalobca plnil na základe riadnej zmluvy a na strane žalovaného preto nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu. Keďže žalobca neuniesol dôkazné bremeno o ním tvrdených skutočnostiach, súd bol nútený žalobu zamietnuť. Aj napriek výhradám

žalobcu k rozhodnutiu odvolacieho súdu, súd prvej inštancie nie je oprávnený odkloniť sa od vysloveného právneho názoru (§ 391 ods. 2 CSP).

20. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Podľa § 396 ods. 1, 3 CSP Ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

21. O trovách konania súd rozhodol v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami tak, že úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v prvej inštancii a odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.